

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cornelia Gorencu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ștefan Vodă din 29 decembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Cojocari Iacov XXXXXX, născut la xx
XXXXXXXX XXXX, originar și domiciliat
s. XXXXXXX, r-nul XXXXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.10.2016 - 29.12.2016;

Instanța de apel: 20.01.2017 - 14.03.2017;

Instanța de recurs: 30.05.2017 - 12.07.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 29 decembrie 2016, Iacov Cojocari a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, redacția legii în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, la 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Iacov Cojocari în decursul a 10 ani, sistematic o maltrata fizic și o numea cu cuvinte injurioase pe soția sa, Evdochia Cojocari, născută la xx xxxxx xxxx, cu care locuiește împreună, înjosindu-i onoarea și demnitatea acesteia.

Astfel, timp de 10 ani, Iacov Cojocari a aplicat violență fizică și psihică asupra soției sale Evdochia Cojocari. De fiecare dată Iacov Cojocari se comporta agresiv, o numea cu cuvinte injurioase pe soția sa, aplica forța fizică asupra acesteia, exprimată prin aplicarea loviturilor cu pumnii și cu picioarele pe diferite părți ale corpului.

Ultimul caz de violență în familie a avut loc la 24 aprilie 2016, ora exactă nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, când Iacov Cojocari, aflându-se la domiciliu, unde se afla și soția acestuia Evdochia Cojocari, fără careva motive, nu-i permitea ultimei să intre în bucătărie, amenințând-o cu răfuială fizică comunicându-i că o va omorî, în rezultat la ce partea vătămată a fost determinată să se sinucidă prin consumarea soluției de înălbire a hainelor, considerând că aceasta este unica modalitate de a nu mai fi agresată fizic și psihic de către soțul său.

Conform raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 563 a - 2016 din 24 iunie 2016, Evdochia Cojocari manifesta semne de traumă psihologică, survenită în rezultatul relațiilor ostile cu soțul.

Presiunile psihologice, amenințările, agresivitatea, resimțite pe parcursul vieții conjugale au determinat starea de stres posttraumatic a expertizatei Evdochia Cojocari. Acestea au atins randamentul maxim al intensității sale, determinând comportamentul suicidal al acesteia, apreciat drept soluție și finalizarea situației psihotraumatizante de durată.

La momentul săvârșirii asupra ei a acțiunilor de violență în familie, examinata nu prezenta careva tulburări psihice, putea corect recepționa evenimentele ce aveau loc, le putea percepe, înțelege caracterul și semnificația lor.

3. Avocatul Eugeniu Cotovici în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță a interpretat eronat și greșit circumstanțele cauzei penale, cât și nu a luat în considerație circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fapt care a dus în viziunea apărării la condamnarea ilegală a inculpatului.

Conform prevederilor art. 201¹ Cod penal (în redacția până la modificările introduse prin Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016) componența infracțiunii imputate prin consecința alin. (3), cu referire la alin. (1) reprezenta violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral.

Odată cu modificările introduse prin Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016, componența infracțiunii se întrunește în cazul în care acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, a fost manifestată prin:

- maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;
- izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei;
- privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Astfel, a considerat apelantul că, la momentul examinării cauzei penale și pronunțării sentinței de condamnare acțiunile „violente, agresive” ale inculpatului nu mai constituiau infracțiune, din motiv că nu a fost probat faptul leziunilor fizice cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății și nici nu au fost manifestate prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.

În cadrul cercetării judecătorești a fost constatat cu certitudine, prin referire la declarațiile părții vătămate, inculpatului și martorilor, că în familia Cojocari de o perioadă îndelungată sunt prezente conflicte manifestate prin certuri și

neînțelegeri, locuiesc separat, nu duc o gospodărie comună.

Tentativa părții vătămate de a se sinucide este tratată de partea apărării ca o modalitate de răzbunare față de inculpat pentru relațiile dintre ei, dar nu ca o consecință inevitabilă a acțiunilor acestuia.

Suplimentar, a invocat apelantul că, în cadrul examinării apelului este oportun de a fi ascultată înregistrarea audio a declarațiilor inculpatului, când partea vătămată, considerând mincinoase declarațiile ultimului, a reproșat, s-a ridicat în picioare și a declarat că-și pune capăt zilelor, ieșind din sala de ședință, cât și din sediul instanței.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, a fost admis apelul din alte motive decât cele invocate, casată sentința inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod penal, în partea stabilirii tipului de penitenciar, prin care Iacov Cojocari recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, va executa pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 29 decembrie 2016, în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. Pentru a se pronunța instanța de apel a reținut că, la adoptarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a concluzionat că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, în redacția legii în vigoare de la momentul săvârșirii infracțiunii, conform indicilor calificativi: *violența în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință psihică, care a determinat la tentativa de sinucidere a victimei*, deoarece aceste împrejurări au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, cu referire la motivele invocate de apelant, instanța de apel a indicat că, prima instanță nu a comis erori de fapt și de drept, care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului și stabilirii pedepsei, aceasta în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, luând în considerație că din probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei imputate și prezența în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii.

Instanța de apel a menționat că, chiar dacă inculpatul în ședințele de judecată nu a recunoscut vinovăția, culpabilitatea acestui în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, în redacția legii în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, se confirmă prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Evdochia Cojocari (f.d.91-92); martorului minor Adelina Pușcă (f.d.93-94); martorului Vera Visileac (f.d.95); Mihail Mazăre (f.d.96); raportul de

expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 563 a - 2016 din 24 iunie 2016 (f.d.47-50).

Instanța de apel a respins argumentul inculpatului precum că el urmează să fie achitat, deoarece nu-și recunoaște vinovăția, fiindcă nerecunoașterea vinei de către inculpat a fost apreciată ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CȚEDO.

Raportând motivele invocate în apel la materialele cauzei penale, instanța de apel a conchis că argumentele invocate de apelant nu își găsesc confirmare în starea de fapt a cauzei penale, motiv pentru care a respins solicitarea de achitare ca fiind nefondată.

În acest context, instanța de apel a apreciat critic argumentul apărării precum că declarațiile părții vătămate au scopul de răzbunare și nu corespund realității și a indicat că, declarațiile părții vătămate sunt consecutive, concludente și pertinente pe tot parcursul procesului penal și nu există careva temeiuri de a pune la dubii credibilitatea acestora, mai mult, declarațiile acesteia coroborează cu declarațiile martorului minor Adelina Pușcă și martorului Vera Visileac.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a atestat că, prin raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 563 a - 2016 din 24 iunie 2016, s-a constatat că Evdochia Cojocari manifestă semne de traumă psihologică survenită în rezultatul relațiilor ostile cu soțul său, aceste presiuni au determinat starea de stres posttraumatic, care au atins randamentul maxim al intensității sale, determinând comportamentul suicidal al acesteia, apreciat drept soluție și finalizarea situației psihotraumatizante de durată.

Prima instanță a constatat în mod întemeiat că intimidarea victimei de către inculpat, în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra ei, s-a manifestat prin faptul că în decursul a 10 ani, sistematic o nimea cu cuvinte injurioase, aplica violență fizică și psihică exprimată prin lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, o alunga de acasă, iar ultimul caz de violență în familie a avut loc la 24 aprilie 2016, când Iacov Cojocari, aflându-se la domiciliu, unde se afla și soția sa, Evdochia Cojocari, fără careva motive nu-i permitea ultimei să intre în bucătărie, amenințând-o cu răfuială fizică comunicându-i că o va omorî, astfel intimidând-o, impunându-și voința și controlul asupra ei, în rezultat la ce partea vătămată a fost determinată să se sinucidă prin consumarea soluției de înălbire a hainelor, considerând că aceasta este unica metodă de a nu mai fi agresată fizic și psihic de către soțul său.

4.2. Instanța de apel a reținut că, la momentul săvârșirii faptei (24 aprilie 2016) textul art. 201¹ Cod penal, avea următorul conținut:

„Articolul 201¹. Violența în familie

(1) Violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral,

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeași acțiune:

a) săvârșită asupra a doi sau mai multor membri ai familiei;
b) care a provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 5 ani.

(3) Aceeași acțiune care:

a) a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;
b) a determinat la sinucidere sau la tentativă de sinucidere;
c) a provocat decesul victimei
se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani”.

Însă la momentul judecării cauzei în prima instanță (29 decembrie 2016), au intervenit modificări în prevederile art. 201¹ Cod penal (Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016), în care au fost introduse modificări și care are următorul cuprins:

„, Articolul 201¹. Violența în familie

(1) Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin:

a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;

b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei;

c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății,

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei;

b) săvârșite în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecție;

c) care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății, se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) și (2) care:

a) au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

b) au determinat la sinucidere sau la tentativă de sinucidere

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății soldată cu decesul victimei se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani”.

În speță, infracțiunea de violență în familie a fost săvârșită până la intrarea în vigoare a Legii nr. 196, prin care a fost modificată norma inclusă în art. 201¹ Cod penal.

Astfel, instanța de apel a menționat că, legea nouă ar putea fi aplicată față de inculpat, în situația în care aceasta ar crea pentru inculpat o situație mai favorabilă, în speță dispoziția art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal (în redacția legii din 2010), prevede o pedeapsă minimă de 5 ani iar maximă de 15 ani închisoare, adică pedeapsa minimă este mai blândă în comparație cu dispoziția art. 201¹

alin. (3) lit. b) Cod penal (în redacția Legii nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016) care prevede ca pedeapsă închisoarea de la 6 ani la 12 ani.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal (în redacția legii din 2010), care prevede o pedeapsă minimă de 5 ani iar maximă de 15 ani închisoare, se califică ca infracțiune deosebit de gravă, iar prin prisma prevederilor art. 72 alin. (4) Cod penal, persoana recunoscută vinovată urmează să ispășească pedeapsa în penitenciar de tip închis.

Pe când fapta prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal (în redacția Legii nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016) care prevede ca pedeapsă închisoarea de la 6 ani la 12 ani, prin prisma prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, se califică ca infracțiune gravă, iar prin prisma prevederilor art. 72 alin. (3) Cod penal, persoana recunoscută vinovată urmează să ispășească pedeapsa în penitenciar de tip semiînchis.

Din aceste considerente, instanța de apel a reținut că, legea nouă poate fi aplicată față de inculpat, în privința tipului penitenciarului deoarece ușurează pedeapsa, ameliorează situația inculpatului ce a săvârșit infracțiunea care conform modificărilor se califică ca infracțiune gravă și are efect retroactiv, creează pentru inculpat o situație mai favorabilă.

4.3. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. art. 61, 75, 76, 77 Cod penal, a indicat că prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de faptul că anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are vârstă înaintată, iar pedeapsa de 5 ani 6 luni închisoare, este o sancțiune echitabilă.

La fel, instanța de apel a menționat că este de acord cu mărimea și categoria pedepsei aplicate de către prima instanță, însă la stabilirea categoriei de penitenciar, a considerat oportun de a aplica în privința lui Iacov Cojocari prevederile art. 10 Cod penal, deoarece art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal (în redacția Legii nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016) creează o situație mai favorabilă pentru inculpat, or astfel, inculpatul urmează să execute pedeapsa în penitenciar de tip semiînchis și nu în penitenciar de tip închis.

5. *Avocatul Cornelia Gorencu în numele inculpatului*, în temeiul pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat și în coroborare, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, nefiind apreciate corect declarațiile inculpatului, părții vătămate, martorilor pe cauză, astfel fiind încălcate prevederile art. 414 Cod de procedură penală.

Iacov Cojocari pe parcursul examinării cauzei penale a pledat nevinovat și a declarat că, locuiește în s. Cioburciu, r-nul Ștefan Vodă, împreună cu soția Evdochia Cojocari și nepoata Adelina, iar fiica Lilia se află la lucru în or. Moscova, Federația Rusă. Din anul 1990 locuiește cu soția Evdochia Cojocari separat, el în bucătărie, iar soția în casă.

Pe parcursul perioadei de timp cât locuiesc împreună, au neînțelegeri și certuri. De două ori soția a fost internată în Spitalul Clinic de Psihiatrie din or. Codru, mun. Chișinău. La 24 aprilie 2016 se afla la domiciliu împreună cu soția și nepoata, pe parcursul zilei s-a certat cu soția Evdochia.

În momentul în care fuma în curtea casei, soția a luat o sticlă de înălbitor, a intrat în sarai, a pus sticla la gură și a băut.

El i-a comunicat nepoatei, că bunica a băut înălbitor, iar nepoata a intrat în sarai și după ce a văzut că bunica se simte rău s-a dus la vecina Taisia Visiliac, care a venit la ei, a observat că soția se simte rău și a chemat ambulanța.

Până a venit ambulanța vecina îi dădea apă soției care vomita.

Susține recurentul că, prin prisma modificărilor survenite în Codul penal prin Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016, componența infracțiunii prevăzută la art. 201¹ se întrunește în cazul în care acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, a fost manifestată prin:

a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;

b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei;

c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

În sensul formulat, consideră apărarea că, acțiunile inculpatului nu pot fi încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, odată ce prin legea enunțată a fost exclus calificativul violența psihică, iar maltratarea și alte acțiuni violente, trebuie să fie soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Respectiv, la momentul examinării cauzei și pronunțării hotărârilor de condamnare, acțiunile violente ale inculpatului nu mai constituiau infracțiune din motiv că nu a fost probat faptul leziunilor fizice cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății și nici nu au fost manifestate prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau controlului personal asupra victimei.

În cadrul cercetării judecătorești a fost constatat cu certitudine, prin referire la declarațiile părții vătămate, inculpatului și martorilor, că în familia Cojocari, de o perioadă îndelungată sunt prezente conflicte manifestate prin certuri și neînțelegeri, locuiesc separat, nu duc o gospodărie comună.

Tentativa părții vătămate de a se sinucide reprezintă o modalitate de răzbunare față de inculpat pentru relațiile dintre ei, dar nu o consecință inevitabilă a acțiunilor acestuia.

Mai mult, în cadrul examinării cauzei penale în instanța de apel, partea vătămată l-a iertat pe inculpat și a solicitat ca acesta să nu fie aspru pedepsit.

Consideră apărarea că, vinovăția lui Iacov Cojocari în săvârșirea infracțiunii imputate nu a fost dovedită, în acțiunile acestuia nu este întrunită componența de infracțiune incriminată.

Din materialele cauzei penale nu se denotă că, în acțiunile inculpatului persistă maltratarea soldată cu vătămare ușoară, impunerea de voință sau privarea de mijloace de existență. În acțiunile inculpatului nu s-a manifestat scopul în

determinarea părții vătămate la tentativa de sinucidere.

La materialele cauzei penale este anexată caracteristica eliberată de Primăria s. Cioburciu, r-nul Ștefan Vodă (f.d.30) potrivit căreia Iacov Cojocari se caracterizează pozitiv, în locurile publice se comportă bine, anterior nu a fost judecat, este pensionar.

6. Asupra recursului a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece instanța de apel în urma examinării cauzei, corect a menținut sentința primei instanțe care just a stabilit încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, iar vinovăția acestuia a fost dovedită prin cumulul de probe descrise în hotărârile instanțelor de fond, apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Consideră acuzarea că, criticile formulate de recurent, precum că instanțele de fond greșit au ajuns la concluzia condamnării inculpatului, au format obiect de discuție la examinarea cauzei în instanța de apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare și argumentată în decizie.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiurile pentru recurs stipulate la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căroră hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă Colegiul reține că, recurentul nu a indicat concret asupra căror motive nu s-a expus instanța de apel, care sunt circumstanțele prin care se constată că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și care este eroarea gravă de fapt pe care a admis-o instanța de apel, or poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul avocatului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

La fel, recurentul a invocat temeiul pentru recurs stipulat la pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Reieșind din temeiurile pentru recurs invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului în cauză, din următoarele considerente.

În acest context, instanța de recurs menționează că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul înaintat de apărare, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra la pct. 4 al prezentei decizii.

Colegiul penal a stabilit că, în sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la admiterea din alte motive a apelului apărării, casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii tipului de penitenciar, precum și motivele adoptării soluției.

În acest context, instanța de recurs menționează că, din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că ultima corect a reținut fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Iacov Cojocari, constatate de prima instanță, acestea fiind reproduse în partea descriptivă, ulterior, motivând concluzia de vinovăție a acestuia.

Așadar, în vederea respingerii argumentelor din recurs privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, Colegiul penal amintește că la etapa judecării recursului ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Deci, instanța de recurs nu examinează critici le referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea condamnării inculpatului privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede, că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Totodată, Colegiul penal pe această linie de considerente specifică, că pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită,

neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecății o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs, ori, în fapt și în drept, decizia instanței de apel corespunde tuturor normelor de drept procesual penal.

Instanța de recurs atestă că, criticile formulate de recurent sub aspectul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și asupra lor aceasta s-a pronunțat, dându-le motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, concluzii pe care instanța de recurs le însușește și nu consideră necesară repetarea acestora.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci, când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii, însă, în opinia Colegiului penal, instanța de apel a apreciat probele din dosar potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Iacov Cojocari, deoarece în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, dezincriminarea faptei se face de către legiuitor prin neprevăderea în legea nouă a faptei care în legea veche era incriminată ca infracțiune, prin excluderea faptei din legea penală sau prin stabilirea ori nestabilirea în legea nouă a unor reglementări care, în raport cu reglementările din legea veche, exclud existența infracțiunii, însă fapta de violență în familie, după modificările operate în Codul penal nu a fost decriminalizată, în continuare fiind pedepsite faptele prejudiciabile (violența) săvârșită de către membrii familiei, iar stabilirea ori nestabilirea în legea nouă a unor reglementări care, în raport cu reglementările din legea veche, care ar exclude existența infracțiunii, la caz nu au fost stabilite.

În acest context, Colegiul penal consideră ca fiind corectă soluția instanței de apel care a reținut constatarea primei instanțe referitor la intimidarea victimei de către inculpat, în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra ei, manifestată prin faptul că în decursul a 10 ani, sistematic o năsea cu cuvinte injurioase, aplica violență fizică și psihică exprimată prin lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, o alunga de acasă, iar ultimul caz de violență în familie a avut loc la 24 aprilie 2016, când Iacov Cojocari, aflându-se la domiciliu, unde se afla și soția sa, Evdochia Cojocari, fără careva motive nu-i permitea ultimei să intre în bucătărie, amenințând-o cu răfuială fizică comunicându-i că o va omorî, astfel intimidând-o, impunându-și voința și controlul asupra ei, în rezultat la ce partea vătămată a fost determinată să se sinucidă prin consumarea soluției de înălbire a hainelor, considerând că aceasta

este unica metodă de a nu mai fi agresată fizic și psihic de către soțul său.

Totodată, Colegiul penal reține că, motivele invocate în recursul declarat de avocatul Cornelia Gorencu în numele inculpatului, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, conform jurisprudenței CEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea CEDO, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei).

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol, în raport cu motivele invocate, este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DE C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cornelia Gorencu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, în cauza penală în privința lui *Cojocari Iacov XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev